

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Égész évre 70 leu, félévre 35 leu, három hónapra 18 leu.
Egyes szám ára 1,20 leu.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regina Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

JEGYZET.

A világ békéje, mint már annyiszor a háború befejezése után, ismét kockán forog. Nemrég történt, hogy az albán-görög határmegállapító bizottság olasz tagjait görög területen meggyilkolták. Olaszország ezért a görög kormányhoz kemény és energikus hargu jegyzékkel fordult, a büntetést követelve, de egyúttal olyan szigorú más követelésekkel is lépve fel, melyeket a görögök megalázóknak tartva, elfogadhatatlannak nyilvánítottak. Erre az olaszok hajóhaduknak a görögök ellen indításával és Korfu megszállásával feleltek. Minthogy a nagy antant, s különösen Anglia, e fellépés által a világ békéjét látja veszélyeztetettnek, tiltakozott Olaszország eljárása ellen, s a korfikus eldöntésre a Népligát mondja illetékesnek. E pillanatokban még kétséges, Olaszország megfogadja-e a jótanácsot, vagy a megkezdett uton halad tovább. Ez utóbbi esetben Európa ismét nagy nyugtalanságoknak nézhet elébe.

Japán katasztrófájának méretei — a napilapok szenzációsabb szenzációsabb közleményeit olvasva — megfagyasztják a vért bennünk. A föld megrendült a bájos Nippon alatt s a földrengéshez hozzájárult a tűzhányók kitörése s a tengeri szökő ár. Ehez fogható katasztrófa még nem fordult elő a világtörténelemben s a közelmúlt nagyszabású földrengései kicsikké lesznek Japán mostani végítéletre emlékeztető, borzalmaságában szédítő arany szerencsétlensége mellett. Három milliónyi ember pusztulásáról kapunk híreket. Tizenkét város — közöttük a főváros: Tokio — egészen romhalmaz, s bőszen elemek titáni rombolásának a martaléka. A földrengés haladó vonatokat nyelt el s a tengeri szökő ár egymásután seprte el őket a föld színéről nyomtalanul. A japán kormány kihirdette az ostromállapotot s amennyire lehet — az amerikai segélyakció támogatását is igénybevéve — igyekszik a szerencsétlenek sorsán segíteni. Japán katasztrófája az egész világon nagy megdöbbenést váltott ki s tarthatunk attól, hogy a rettenetes pusztulás még nem fejeződött be, újabb jelentkezései s újabb áldozatai lesznek.

Melyik a helyes? Becses lapjuknak legutóbbi számában olvastuk a vármegye helységeinek új elnevezését. A közöltek szerint Bikafalva új neve: Tauren, Bögöze: Mugeni, Alsóboldogfalvái: Bodogala de jos. Eddig rendszerben volna a dolog. De a vasút viszont más megjelöléseket használ és a megfelelő állomásokon olvasható felirások szerint Bikafalva neve: Bicafalau, Bögöze: Bighis, Alsóboldogfalvái: Sântă marie de jos. Kérdjük — melyik most már a helyes? (Érdeklődő.)

Pár szó a hitelszövetkezetek kérdéséhez.

II.

Foglalkozunk csak első sorban „Az alkotó munka felé” című cikkkel. — Sajnos, a községi hitelszövetkezetek, már nem szolgálhatják azt a célt: a kis existenciák felségélyezését, a mely cél a községi hitelszövetkezeteket életre hozta, s nem abból az egyszerű okból, hogy a központtól elszakított, megfelelő tőke nem áll rendelkezésre. Én nem tudom teljes egészében aláírni azt a kijelentést, hogy a pénzügyi központtal való foglalkozás a régi keretekben még az ősfentartást sem jövedelmező üzletág, mert a „rég keretekben” bármilyen fognánk is, az nem lenne jövedelmező üzletág, mert ugyan ma 10—20—30 ezer leu alaptőkével bíró szövetkezet mihez is kezdhetne, hogy tevékenysége jövedelmezőség tekintetében kielégítő lenne, s a szövetkezet körül munkálkodó egyének munkájukért kellő díjazásban részesülhessenek. Első sorban is alaptőke felemelése segíthet a dologon, de ezt megelőzőleg is oda kellene hatni, hogy a sok apró cseprő községi hitelszövetkezet megszüntetve az ezen szövetkezetek kezén levő alaptőke egy központi hitelszövetkezet, vagy ha úgy tetszik, takarékpénztárrá átvedlett pénzügyintézet kezébe fusson össze.

Még talán az így összehozott pénz sem lenne elegendő ahhoz, hogy komolyan valamire kezdeni lehessen, s akkor megtörténhetnék, hogy a részvények értékének a mai viszonyok közt való felemelésével teremessék meg az az alap, a melynek birtokában aztán már nagyratörő tervek keresztülvitelére is lehetne gondolni. Ha a megye lakossága egy helyes munkaprogram ismertetése mellett megmozdítatnák, s a részvény ára nem lenne túl magas, hogy még szegényebb körülmények közt élő embernek is hozzáférhető legyen, nem hiszem, hogy ne lehetne oly összeget összehozni, a melyel aztán lehetne is valamit kezdeni. Kellő tőke összehozatala mellett, már eleshetne az a gondolat is, hogy a pénzügyintézet ma kölcsönök nyújtásával — saját érdekében is — nem foglalkozhat. Ma a legitim kamatláb mellett oly sok mindenféle járulék nyomja a váltót, vagy a „betáblázást”, hogy az még ma is elég számot tevő nyereség, természetes, csak úgy, ha nem leszünk kénytelenek a magas kamat igen tekintélyes részét nagyobb intézetnek átszolgáltatni. Bármilyen sok legyen a pénz, „szűkölködők”, „megszorultak” mindig lesznek, s egy legalább is gondolatban meglevő új pénzügyintézet, melynek célja a gazdasági élet előbbre vitele és a köz felségélyezése, megvalósult esetén nem zárkozhatna el pénzügyintézet nyújtásától, mert én a legideálisabb felségélyezésnek azt látom, hogy ha a földmives birtokot vásárol, igavonó állatot szerez be, ha

az iparos, kereskedő önállósítani akarván magát, vagy üzletét bővíteni akarja — van egy intézet, hol kellő anyagi garancia mellett segíthet magán. Az ily esetek pedig még ma is mindennapiak, s bár talán az intézet nem is adhatna súlyos ezreket, de segítsége (ha e segítség kisebb mérvű is lenne) mindig megmentené a megszorultat a teljes kiuzorázástól, s anyagi előnyök-höz juttatná. E kérdés különben egy megalakítandó intézet megalakulása után nyerne megoldást.

Azt mondja az én „Utazó” barátom, hogy leghelyesebb volna, ha a hitelszövetkezetek „Termelő és értékesítő Szövetkezeté” alakulnának át s meg is jelöli, mi lenne az első teendő: gyümölcs- és vetemény-feleslegeink feldolgozása céljából egy konzervgyár létesítése, 10—20 holdas gyümölcsfa-iskola beállítása. Az első, az nagyon-nagyon údvös lenne, de keresztül vitelének igen nagy az akadály. Első sorban is, gyümölcsünk terem ugyan, de még mindig nem annyi, hogy azt konzervgyár létesítése nélkül is ne lehetne megfelelőleg értékesíteni s veteményt pedig a vármegyében letelepült 6—8 bolgár érdekcsoportozat, no meg, 2—3 község kivételével, a lakosság még házi szükségletét kielégítőnyit sem termel. Eltekintve különben ettől, hiszen a vetemény-termeléshez csak akarat, kedv, meg egy kissé jól megmunkált terület kell, el sem tudom képzelni, hogy ma s talán holnap is, egy megalakítandó szövetkezet, pénzügyintézet, részvénytársaság, avagy akármi néven nevezett érdekcsoportozat, kétes jövőbe nézve, miképp tudna egy konzervgyárat fölépíteni, azt üzembe helyezni, hogy az a már meglevő s bevezetett gyárakkal szemben kellően prosperálhasson. Az eszme helyes; de ezt az eszmet el kell raktározni addig, míg a közgazdasági helyzet enyhül, mikor a pénz nem lesz oly keresett cikk s amikor az építkezés és felszerelés nem emészt föl ki sem mondható összegeket. V-ó.

(Folyt. köv.)

Erdélyi problémák

cimen 20 év alatt irt s az erdélyi nemzetiségek egymásközti viszonyával foglalkozó cikkeket foglalta könyvébe Gyárfás Elemér, volt kisküküllővármegyei főispán, az erdélyi magyarság ez agilis és hasznosítható gondolatokat bőven produkáló vezető embere. A könyv — melyet különben is jókora késéssel kaphattunk kézhez — mialatt áttanulmányozhattuk volna, már jelentékeny karriért csinált. Behatóan foglalkoztak vele magyar napilapjaink, folyóirataink, s foglalkoztak vele — vitatkozva és helyeselve — a román és a külföldi magyar sajtó tekintélyes képviselői.

Az erdélyi közéletben jelentékeny tekintélyű szerző egyénisége, a könyvben kifejtett politikai felfogás komolysága és bátorága egyaránt meg is érdemlik, s érthetővé is tesszik a fel-

keltett nagy érdeklődést. Gyárfás Elemér a nemzetiségek közötti megértésnek, s az ezt elősegítő kölcsönösen jóindulatú politikának a hirdetője. Szerinte „az erdélyi magyarságnak az a történelmi hivatása, hogy megteremtője, összekötő szerve s egyben záloga legyen Kelet-Európa legtermészetesebb, legszükségesebb, legreményteljesebb nemzetközi kapcsolatának: a román-magyar szövetségnek”.

Ez alap gondolatot sok történelmi, jogi tudással, erős logikával fejtegetvén, egyes cikkeiben éppen úgy elítéli a „tyukszemrehágás politikáját” (magyar részről úgy, mint román részről), mint a mily alaposan és meggyőződéssel száll síkra a felekezeti iskoláztatás, s a földreform igazságos megvalósítása, valamint a becsületesen és komolyan felfogott demokrácia érdekében.

Hogy Gyárfás Elemérnek ezek a politikai vezérgondolatai nem csak most, a konjunkturális változások, s a személyes érvényesülés vágyától sugalt célszerűségi belátások hatása alatt keletkeztek, arról tanuságot tehet — a cikkek hosszú sorának meggyőződéstől fűtött komolysága és folyton kiérezhető őszintesége mellett — a sorok írójának, a szerzővel szinte gyermekkoruk óta kezdődött ismeretség alapján szerzett, személyes tapasztalata. Gyárfás Elemér, mint érettebb diák, s mint fiatal jogász ugyanazt a meggyőződést vallotta, még szinte ösztönösen is, mint amelyet most a vezető politikus fejt ki, nagy felkészültséggel, kemény logikájú cikkeiben.

Az ő meggyőződésének becsületességében, alaposágában kételkedni tehát semmi ok sincsen, politikájának helyességét sem igen lehetne, elvi szempontból, megcáfolni. A dolog Achilles-sarka azonban ott van, hogy ez az egész gondolatrendszer, e nemes és emberéges hitvallás a kölcsönösségre van alapítva, nem elég a megértést csak egyik félnek — akármilyen hévvel és becsületességgel — akarnia, de akarnia kell, ugyanolyan becsületességgel, a másik félnek is. S a baj éppen az, hogy ezt az őszinte, nemes akarást a másik oldalon, legalább a felelős politikusok részéről, sehogy sem tudjuk még felfedezni, ellenben a magyar iskolák, s egyéb kulturális intézményünk elleni támadásokat napról-napra tapasztalhatjuk.

A Gyárfás Elemér könyve által a tulsó oldalon is felkeltett érdeklődés és komoly publicistáknak a könyvvel való érdemleges foglalkozása mindenestre kedvező előjel, melyből reményeséget merithetünk, hogy egy meginduló folyamat, az eddiginél egészen más politikai irányzat valamikor megteremtheti az igazi, kölcsönösségen alapuló megértést is. T. L.

Kinevezés. Alexy Istvánt Körösbányáról kinevezték telekkönyvvezetőnek a helybeli törvényszékhez a VIII. fiz. oszt. 2-ik fokozatába.

A vasuton való utazás

Általánosan tapasztalható apróbb kellemetlenségeivel, a kisebb-nagyobb késésekkel foglalkozott f. évi 35. számunkban, könnyed hangon, humoros formában egy kívülről kapott cikk. Egy Segesvárról—Udvarhelyre való utazást írt le, úgy hogy a tréfálkozó hamiskodás színe alatt mondott több igazságot is.

Erre a közleményre kaptunk most, Nagy János I. oszt. vonatfőnök aláírással, egy nyilatkozatot, mely a vonat esetenkénti késéseinek okaira világít rá érdekesen. Minthogy az illetékes helyről kapott nyilatkozatban a közönség több szakasza felvilágosítást találhat, annak érdekesebb részait alább közöljük:

Először is — mondja a nyilatkozat — hogy Sighisoara—Segesvárról a vonat 20—30 perc késéssel indul el, annak semmi körülmények között sem lehetnek a fékezők az okai s nem az a baj, hogy az egyik nem reggelizett, a másik nem találja a jelzőszálóját, a harmadik meg későn kelt fel s nem állítja kellő időben össze a garnitúrát, hanem azon egyszerű ok miatt történik ez, hogy a naponta kétszer közlekedő 24-es számú gyorsvonatnak az előhaladására vár. Hogy a vonat fékezésre és garnitúra-összeállításra várjon, az teljes lehetetlenség, még pedig azért, mert ha valaki a vonatszemből (mely nem mind fékező) a rendes indulás előtt 1:30 perccel nincs az állomáson, már az értesítő szalad utána. A cikkíró azt sem tudja, hogy a fékező nagyobb ur annál, hogy garnitúrát állítson össze; erre a célra van a vasutnak külön személyzete, az úgynevezett kocsirendszők. A fékezők csak a készen összeállított vonatra ülnek fel.

S most menjünk tovább! Ha a vonat Sighisoara—Segesvárról 20—30 perc késéssel indul el, akkor már az első állomáson: Hășfalau—Héjjasfalván meg kell várnia az 536-os, Udvarhelyről lefelé jövő reggeli vonatot, amelyikkel menetrend szerint Cristurul—Kereszturon kellene egymást keresztezniük, s ez is bele kerül 20—30 percbe. Kereszturon a mozdonyok volt valami baja, ugy-e bár? Ez nem esed, hiszen a lélek csak hálni jár beléjük, azt hiszem, tüdőbajosok lettek a sok szaladástól, s amellett még el is rontották a gyomrukat a sok iszapos vízzel és a sárral vegyes szénnel. Lehetett ott egyéb baj is, jó uram! A Kereszturra szóló darabárakat Segesvár az Udvarhelyre menő gyűjtőkocsiba rakja be s bizony azok a darabok, amelyeknek a száma sokszor a 2—300-at is meghaladja, önmaguktól sem ki, sem be nem repülnek, hanem embereknek kell azt óvatosan ki- és berakni, s est 2 perc alatt, mert ennyi előírt tartózkodása van a vonatnak, elvégezni nem lehet. Hogy Porumbeni Mare—Nagyalambfalván a vonat az előírt 8 perc letelte után el akart indulni s csak a fékezésre várt, aki éppen akkor szomjazott meg, lehetne tartom, de nem tudom elhinni, még pedig azért, mivel nem csak a vasutasok, hanem az utazóközönség is nagyon jól tudja, ha pedig nem tudná, akkor látja, hogy hol van a kut az állomáson. S hogy egy üveg víz vétele 10 percbe kerüljön, azt nem csak én, hanem még a cikkíró ur sem hiszi el.

A Bighis—Bögöz állomáson folytatott beszélgetésre is van megjegyezni való. Ha az a nagy bajos fékező (jegyzővizsgáló kalauz) a bakterház órával (állomásvezető) beszélgetett, azt biztosan nem saját érdekéből, vagy jó kedvéből

tette, hanem a szolgálata kívánta így, pl. utast adott le utánfizetés végett, esetleg egyéb, hiszen száz és egy eset van arra, hogy a vonatszemből és állomásvezetőség egymással szolgálati uton beszélgethessen. Azt sem hiszem, hogy az „örög”, mikor őt megszólította, őt C. F. R. inspektornak nézte volna, még pedig azért, mert az a jegyzővizsgáló, aki az utasok menetjegyeit ellenőrzi, nem Bighison, hanem már Hășfaláun tudja, hogy van-e a vonaton ellenőrző közeg, vagy nincs?

Végül, ugyebár jó uram, őn is tudja, hogy a vonat nem a Marcibá szekere, amelyik ott áll meg, ahol akar és annyiszor, ahányszor jól esik, hanem egy olyan közlekedési jármű, amelyiknek minden eltöltött percét pontosan igazolni kell s hogy mi vasuti tisztviselők, akár van kedvünk, akár nincs, akár van pénzünk, akár nincs, nem törődünk azzal sem, hogy liberális kormány van-e, vagy más, mi szolgálatot teszünk pontosan. S ezt el kell ismernie nem csak önnek, hanem mindenkinek, hogy a vasutasok teljes odaadással teljesítik a rá rótt kötelezettségeket, hiszen a pontos és figyelmes szolgálattételünkért a vasuti hivatalos lapban Ófelsége is elismerését nyilvánította. S levelem végén legyen szabad még egyre kérem önt, uram! Máskor, ha valamit állít, használjon kezezet is, hogy az a nagybajos bácsi okmányokkal igazolhassa a tartózkodások okait.

SZINHÁZ.

Az idei színházi szezon folyó hó 2-ikán kezdődött meg a „Hamburgi menyasszony” operettel. Az előadások — csekély kivétellel — általában a közönség mérsékelt érdeklődése mellett folynak, aminek az oka nagy mértékben a helyi árak túl-magasra szabása. Talán előnyösebb lenne a közönség érdeklődését a helyi árak némi csökkentésével is növelni. A társulat tagjai általában kielégítőek, csak a drámai személyzet hiányos kissé. Így kellett pl. Fekete Rózsinak a „Haramiák” főnői szerepét eljátszania, melyet dícséretreméltó törekvéssel igyekezett is érvényre juttatni, de úgy gondoljuk, hogy vérmérséklete és tehetsége inkább az operett körébe utalják.

Az eddig előadott darabok, egy kivételével, mind operettek voltak (Hamburgi menyasszony, Offenbach, Három a tánc, Az éj királynője); érték, jelentőség tekintetében alig lehet köztük különbséget tenni, cselekményt, élettelen alakok emberi akcióját meg éppen hiába keresnénk bennük. Annál több azonban bennük (különösen, a hogy most nálunk színre kerülnek) a groteszk helyzet, könnyű tréfa, sokszor artistaságnak tekinthető táncos produkció.

Ilyen feladatokra a társulatnak több vonzó és tetszetős kvalitásokkal rendelkező tagja is van. A régiek közül: Fekete Rózsi, ifj. Szűcs Laczi, Légrády, Rudas, kiknek mindig nagy sikerük van, valamint a pompás komikai tehetségű: Fehér Erzsébet. Az újak közül az értékes hanganyagú Réthy Margit inkább az énekes részek előadásával nyeri meg a közönség tetszését. Bobrovsky Lili eddigi egyetlen fellépésekor kellemes megjelenésével, friss játékával hatott. Jóhangu színész Kún Dezső is, kinek alakító képessége is erősen figyelemre méltó. Kisebbszerepekben ügyesen és sikerrel szerepeltek még Gaál Piri és Joó Rózsi. A társulat fiatal naivája: Donáth Kató eddig csak egy operett kisebb szerepében mutatkozott be, — előnyösen. Csütör-

tőkön egy groteszk szerepben mulatós volt Somogyi.

Hétfőn este az eddig egyetlen, előadott drámai mű: A haramiák 2 fő szerepében a kitűnő Marosi erősítette meg nagy alakító képességéről, kiváló színészi kvalitásairól alkotott régi jó véleményünket. Schiller darabja különben a széles romantikus irány má már valóságosul ható, erőszakoltan borzalmas cselekményű alkotása!

Ma, pénteken este H. Müller nagy feltűnést keltett Tűzek című drámája került színre.

A város ingatlanainak

kisajátítása ügyében, amely elejébe felbezárta folytán került, a megyei (másodfokú) agrárbizottság tegnap, csütörtökön délután tárgyalást tartott. Az eredmény: elvétele, kisajátítása a város, az új vashíd és a vasuti átjáró közötti — sétaterület — összes telkeinek. Elvették pedig mindezeket tekintet nélkül a város várható fejlődésére s tekintet nélkül a földművelésiügyi miniszter 7730—1923 számú világos rendeletére, melynek értelmében a város beépített részén kívüli 2 kilométeres körzetben is minden terület belsőségek tekintendők s ilyen címen a kisajátítástól mentesítendő. Ezzel szemben a bizottság a nyilvánvalóan belső, házak között levő területet s rajta az új ut testét is, egyszerűen külső területnek nyilvánította s a kisajátítást kimondotta. Hiába való volt a tanács minden érvelése s hiába, hogy a polgármester szabadságidejét éppez ügy miatt megszakítva jött haza, a város érdekeit megvédelmezendő. A komoly érvek nem hatottak, ellenben a referens bíró (agrártárgyaláson!) inkább érdeklődött a milléniumi oszlop-maradvány helyén való meghagyásának mi-értje s az üzleti célfeliratok szövegének magyarsága iránt.

Kimondták a kisajátítást még a város tulajdonában levő s a közbirtokosság által bérelt legelő 84 holdnyi területére, dacára, hogy a legeltetésre az eddigi egész terület nem volt elég s kisajátították a volt realiskola játékterét, valamint a katonai gyakorlóteret, mely a kaszárnya tartozéka. Ilyenformán, ha ide még katonaság jönne, nem lesz gyakorlótere.

Ez eset is egyik frappáns példája a kisajátítási eljárásban követett különös rendszernek. Természetesen, a város mindent el fog követni a sérelmes határozat megváltoztatásának kieszközölése érdekében!

HIREK.

Szeptember 7.

Néprajzi és kulturtörténeti

szempontból érdekes és elismerésre méltó tervet valósít meg a „Magyar Nép” című kolozsvári hetilap szerkesztősége.

Támogatásával elküldött a Székelyföld több vidékére néhány jeles és ismert nevű kolozsvári festőt, akik a székely népviseletet s a székely népi élet különböző érdekesebb jeleneteit a jelen és az utkor számára, festményekben, rajzokban megörökítették. E festők: Szopos Sándor, Tóth István, Deák Nándor közül az utóbbi több hét óta időzik a két Homoród vidékén: Karácsonfalva, Oklánd, Homoródujfalu, Szentpéter, Jánosfalva és Városfalva községekben, szorgalmasan rajzolva és festgetve. Itteni munkásságát a napokban befejezván, annak eredményét (az egész akció vezetőségének óhajta szerint is)

városunkban is be akarja mutatni s ezért a, mintegy 20 darabra menő itt készült gyűjteményéből — előre láthatólag: a ref. kollégium valamelyik helyiségében — a jövő hét utolsó napjaiban kiállítását fog rendezni.

A művész, aki a régebbi iskolák tudását, realizmusát az újabb festői irányok friss impresszionizmusával egyesíti magában, tehetségénél, de az általa szolgáló célnál fogva is megérdemli közönségünk támogatását. A kiállítás idejét s az egyéb részleteket plakátok fogják a közönséggel tudatni.

Nippon siratása.

(Szombati-Szabó Istvánnak.)

Talán resteltes, hogy aprócska népek hatalmát gunnyal megtagadják. S nagy hirtelen, csak úgy, megmondította. Az egyik óriási tagját...

S míg össze szappadt a mi nyarunk már 8 percről-percre halódik itthon — Ott tal az óceánon kárhozatnak Bősz helye lett a drága Nippon.

Föld, tűz víz tört reá orozva, dühvel, Mint fertelmes pokoli átok — Szegény, bájos, kedves törpecské házak, Picinyke caeresznyevirágok!

Halk, szende, bűvös illatuk hevé szállt, Szirmuk, kacagásuk mivé lett?... Mit véthetett a szép gyönyörű Nippon, Hogy ilyen szörnyű volt rá az ítélet?...

1923. szept. 6.)

Mihály László.

Rablótörténetek.

1. Vak lárma, a rabló miatt.

Pár hónap óta kóborló cigánykavánokról és tekerő katonaszökevényekről terjesztett hírek tartják folytonos feszült izgalomban a Székelyföldet, s így a „Rez” tájkát és a „Nyikó mellékét is. Nem is ok nélkül, mert sokszor olvasható, hogy hol nő, hol papi, vagy pedig katonai ruhába öltözött alakok jelennek meg itt is, amott is, s visznek el az üres-vagy nyitva hagyott lakásokból enni- és inni valókat, vagy ruhaneműket. S a hol hozzáférhetnek, onnan pénzt is.

S...ben történt, hogy ez előtt 2 héttel egy éjszaka, 12 órakor, mikor a bakter is immár pihenőre akart térni, éktelen ebugatás- és azután egy puska lövés, riasztotta fel a kisfalu mélyen alvó népét.

Az arra felé ment bakter, nadragos férfialakot vélt fölismerni egy kapu mellé húzódva, a kutyák ezt ugatták. Akik meg fenn virrauztottak, azt hitték, hogy talán farkas tört be a faluba garázdálkodni és erre lőtt valaki.

De mint a bakter elmesélte, ő a sötétben megpillantott és a kapu mellett meglapult, később azonban onnan elillanni akaró alaknak „Hót werdt” kajátott és amidőn az futásnak eredve, a sűrű gyümölcsös kertekben eltűnt, egy golyót utána röpitett flintájából. A rablónak vélt alak pedig úgy el futott, hogy még most is fut, ha valahol föl nem tartóztatták, vagy ha meg nem állott.

2. A pap-e vagy rabló?

Egy éjjeli vak lárma után való nappal S...ben töltöttek a portyázó csendőrök, a csavargó cigányok és katonaszökevények után kutatva. De hasztalan, mert a fosztogatók helyett a közeli „Tiszta bükk” szélén sétálgató és olykor meg-meg álló odaváló ref. lelkészre bukkantak, akit nem ismerve, természetesen igazolásra szólítottak fel. A pap csak ügyel-bajjal szabadulhatott meg a letartóztatás és bekísérés kellemetlenségeitől.

De ez még hagyján, hanem mikor aztán később a pap, arcal a város felé

Mordulva, egy zabföld szélén elmélázott a mezőn és erdő szélén, a tőle jókora távolban kőszáló, nagy bajszu K. J. a papban rablót sejtve, kapával közeledett feléje és addig kerülgette, míg a zőrejre a pap is megfordult.

K. J. pedig: „Jé! hogy a suj ögye meg a dögát! hát maga?!” ehejt majd levágám,“ köszöntéssel fogadta, mert — mint mondá — egészen bizonyos volt a felől, hogy most jó rablófogást csinál és markát köpve, főlemelt kapával közeledett lelki pástora felé.

Ez valóban meg — és így történt.

— d.

E számunk a szombati ünnep: kiaszony napja miatt egy nappal később jelenik meg.

Szenkovics János dr. ügyvéd meghalt f. hó 5-én, 41 éves korában. Joraváló s a kötelességteljesítésben fáradhatatlan ember mult el vele. Halála tragikus volt. Pár héttel ezelőtt vesztettnek gyanítható eb marta meg s ezért a kolozsvári Pasteur-intézetbe utazott fel, ahonnan mint gyógyultat elbocsátották. Később azonban, talán a kezelés utókövetkezménye miatt újra beteg lett s vissza ment további kezelésre Kolozsvárra, ahol meg is halt. Az ambiciózus, derék ügyvéd, ki a kereskedőtársulatnak is ügyésze volt, tragikus halálával széles körben nagy részvétet keltett, tekintélyes rokonsága, menyasszonya gyászolja.

A román kath. polgári leányiskolában a javító és pótló vizsgálatok f. hó 15 és 17-én; a beiratások 19—21-én lesznek a zárásban, ugyanoly feltételekkel, mint a gimnáziumban. Évi tandíj 400, beiratási díj 50 leu.

Halálozás. Gábor Kálmán, 17 éves tanuló hosszas szenvedés után meghalt. Temetése f. hó 2-án nagy részvét mellett ment végbe.

A Székely Dalegyet az országos dalosversenyen eneklendő dal-számait — a multkor már közölt program keretében — a mult szombati estélyén, szép közönség előtt mutatta be nálunk. A derék dalosok szép hanganyaga erőteljesen érvényesült, s erősen meglátszott az avatott és fáradhatatlan vezetés eredménye is. Az országos verseny kimenetele elé ezért sok reménnyel tekinthetünk. A Peltzer dr. — Brádean — Voszka dr. — Filó dr. vonósnégyesének gondos összejátéka 2 számban is jól érvényesült, s ujjazást is keltett. Bevezetésül, finoman, Kónya Jancsi játszott zenekarával. Az utolsó szám előtt, programon kívül, Embery Árpád keltett nem egyszer derűtséget verses konferenciájával.

A temesvári árumintavásárra utazni szándékozónak a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza, hogy a C. F. R. vezérigazgatósága a következő módon engedélyezte az 50%-os tarifa kedvezményt: 1. Az áruknak Temesvárra vitelért menet az egész szállítási díjat kell fizetni, a visszahozatala azonban ingyenes. 2. Ugy a kiállítók, mint a látogatók — bárhonnán is indulnak — Temesvárra menet egész jegyet kell, hogy váltsanak, visszautazásuk azonban ezen — a temesvári Gyáriparosok Szövetsége titkára által lebélyegzett — egész vasuti jegy felmutatása esetén ingyenes. 3. A vásár vezetősége a marosvásárhelyi kamara által is 1677—1923. sz. alatt közölt azon előbbi felhívását, hogy a látogatók lehetőleg előre bejelentett nagyobb tömegekben eszközöljék Temesvárra utazásukat, mint tárgyaltant visszavonja, miután ezen intézkedés leginkább az utazási kedvezmény biztossága érdekében tör-

tént, ami most már az által, hogy e kedvezmények, a fentiekből kitételezőleg mindenki által, minden tanúsítvány nélkül, egyénenként is igénybe vehetők, teljesen feleslegessé vált. 4. A látogatóknak már a megérkezésük rendelkezésre áll felvilágosításaival a temesvári állomáson működő mintavásári kirendeltség, ahol mindjárt a jegy is láttamoztatható, s lakás is kérhető. Amennyiben azonban valamely érdekképviselő, avagy város, község mégis tömeges felutazást óhajt, úgy — ha legalább százan vannak — ezen szándékukat egy a résztvevők neveit, foglalkozását, stb. részletesen feltüntető névjegyzék kíséretében legkésőbb szeptember 10-ig hozzák a temesvári iparkamara titkári hivatalában működő vásárvezetőség tudomására.

Dula Andor, a kis 10 éves hegedős-tehetség hangversenye 9 én, vasárnap d. e. 11 órákor kezdődik a ref. kollégium imatermében. A hangverseny iránt nagy az érdeklődés. Jegyek még kaphatók Kónya Jancsi zenekarának tagjainál, s valószínűleg — kisebb számban — a koncert előtt a pénztárnál is. A műsort a mult számunkban közöltük.

Az új adótörvény alapján kivetendő pótdórokra és illetékekre vonatkozó városi szabályrendelet f. hó 20-ig a városi tanácsnál ki van függesztve. Ugyanezen ideig s ugyanott az ellene való felebbezések is beadhatók.

Az áll. polg. leányiskolában a beiratások szeptember hó 1—20 napjain d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig végezhetők az intézet igazgatójánál. Új tanulóknak a beiratás alkalmával anyakönyvi kivonatot, újraoltási bizonyítványt és az előző osztály sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványt kell felmutatniok. A beírás a szülők, vagy gyám jelenlétében történik. A fizetendő díjak összege ez idő szerint 100 leu; jó magaviseletű, szorgalmas tanulók kérés alapján tandíjmentességben részesülnek: hadiárvaik teljesen ingyenesen vétetnek fel Javitó, felvételi- és magánvizsgálatok szept. 17—19-én tartatnak; az iskola megnyitása 20-án lesz s a rendes tanítás 22-én kezdődik.

X Orvosi hír. Dénes Béla dr. Buziás-fürdőről szeptember hó 9-én városunkba visszaérkezik és rendeléseit Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-utca) 53 szám alatt újból megkezdi.

Országos árumintavásár lesz f. hó 22—30-ig Temesváron, amely különösen a kereskedelem figyelmét van hivatva a belföldi nagyipari termelés fejlődésére felhívni. Az odautazás módzatairól s a megszereshető kedvezményekről a marosvásárhelyi kamara értesítései alapján külön közlünk részleteket.

Az idegen államok alattvalóinak az előirt jelentkezések elmulasztása miatt gyakran támad kellemetlenségük. Erre való tekintettel ismét figyelmeztetjük azokat a külföldi honosokat, akik jelentkezési kötelezettségüknek még nem tettek eleget, hogy legfennebb 8 napon belül a siguranca-hivatalnál feltétlenül jelentkezzenek, ellenkező esetben áttelepítik őket a határon, s mint gyanús egyének ide többé nem is térhetnek vissza. Ugyanezzel kapcsolatban szükségesnek látszik azokat is figyelmeztetni, akik mint idevaló honosok, lakásukat és személyi adataikat a rend-

őrágnál levő bejelentő hivatalnál nem jelentették be, s az ezt tanúsító jelentkezési igazolványt (Bulletin de insciere) nem szerezték meg, hogy ezt most már tovább a saját érdekükben se halogassák, mert büntetésnek teszik ki magukat. Így a siguranca a napokban is 1000 leuig büntette Salamon Sándor korondi fűrdőbérlet, mert ez igazolvány megszerzését elmulasztotta, s megszállt vendégeit sem jelentette be. Általában a szállodások, fűrdőtulajdonosok, vagy bérlet, s mindazok, kik vendégeket elszállásolnak — büntetés terhe alatt — kötelesek 12 órán belül vendégeiket bejelenteni.

Sirius-osodaszem. Egy érdekes találmány került nemrég forgalomba. Egyes példányai már üzletekben, magányosoknál sokfelé megtalálhatók. Egyszerű kartonlapon egy emberi szem rajza látható, melybe fényérzékeny papír van befoglalva. Ez az emberi szem csalhatatlan pontossággal jelzi az idő változását és így mint időjelző, nagy segítségére fog lenni gazdáknak és kirándulóknak. Nem csodáljuk, ha rövidesen a közforgalomban még elterjedtebb lesz. Ez a találmány annál inkább érdekelt minket, mert annak előállítója a tudományos szakkörökben jó nevű Bányai János, a székelykereszturi áll. tanítóképző intézet jeles tanára, ki nemcsak mint tanár, hanem mint geológus is nagy érdemeket szerzett.

Termelési prémiumok kifizetése. A Monitorul Oficial 1922. évi július 8-iki száma közölte a kormányának az ármaximálásokra vonatkozó rendeletét. E rendelet II. fejezetének 8. szakasza szerint „az őszi vetések előmozdítására az 1922. őszi minden bevetett hektár után 200 L. prémium adatik”. (1 hektár = 17376 hold; 1 k. hold = 0.5746 hektár.) Közöltük volt annak idején a bevetett területek bejelentésére vonatkozó felhívást. Egyes vidékeken, mint velünk közlik, a kifizetéseket megkezdték. Illetékes helyről szerzett információk szerint, mindazon gazdák, akik a bejelentésnek idejében eleget nem tettek, az ősziékek bevetett területük nagyságát és prémiumra való igényüket pótlólag bejelenthetik a kolozsvári földmívelésügyi vezérigazgatósághoz.

Az új adótörvény 84. §-a a kereskedelmi és iparkamaráknak azon kiváló fontosságú jogát állapítja meg, hogy az adókövetések folyamán felmerült olyan természetű sérelmeket, jogtalanságokat, melyek általános jelleggel bírnak, a kamarák orvoslás, illetve a helyes adótörvényelvek alkalmazására való utasítás céljából, a pénzügyminiszterium mellett tisztán erre a célra felállított központi pénzügyi bizottságnak bejelenthetik. Minthogy a marosvásárhelyi kamarához beérkezett jelentések szerint, az adókövetés körül sok sérelmes intézkedés, magyarázat, stb. történt, ennél fogva a kamara élni kíván ezzel a törvényadta jogával. E célból felhívta a kerület érdekképviselőit, hogy az ilyen általános jelleggel bíró sérelmeket, melyekről tudomással bír, a kamarának juttassa tudomására, hogy a kamara beadványa konkrét tényekkel minél erősebben indokoltassék. E közlések megtételét a kamara a legrövidebb idő alatt kéri, mert a törvény úgy intézkedik, hogy az adókövető bizottságok munkájának befejezése után 5 napig áll jogában a kamaráknak ezen felszólamlást megtenni. Ismételtén megjegyzi a kamara,

hogy indítványa általános sérelmeket kell, hogy felöleljen, tehát nem külön-külön az egyéneket ért méltánytalanságokat, melyek orvoslására az illetőnek a rendes felszólamlási eljárást kell megtartania.

A vármegyei iskolatanács. A vármegyénkben a körzeti községi iskolatanácsok fölül s ezek ellenőrzésére szervezett vármegyei iskolatanács aug. 26-án, a községi iskolatanácsok kiküldöttjeinek jelenlétében a vármegyei házastermében tartott ülésén alakított meg. Az ülésen tudomásul vették, hogy hivatalból tagja a vármegyei iskolatanácsnak: a főispán és helyettese az alispán, a pénzügyigazgató, a vármegyei főorvos, a főmérnök, a tanfelügyelő, tagjai továbbá az iparkamara két választott kiküldöttje, a prefectus által kinevezett egy földbirtokos és az iskolatanácsok kiküldöttjei által választott 4 tag. Az így megalakított iskolatanács aug. 31-én a prefectus előnöklete alatt tartotta első ülését, a tagoknak csaknem teljeszámában való részvétele mellett. Ezen a szervezeti szabályzatot ismertették s a működés megindításának módjára nézve határoztak. Minden iskolától sürgősen bekérlik az ez évi költségvetéseket s a mutatóköz költségvetési hiány fedezésére államssegélyt kérnek. Végül egy permanensen működő bizottságot küldöttek ki: Neamtu prefectus, Nistor tanfelügyelő és Fernengel Gyula személyében. (Térszűke miatt késett).

A naptári időszámítás egy-egyesítése. A konstantinápolyi kongresszus, amelyen résztvettek az ortodox egyház összes metropolitái, kimondotta, hogy miután semmi kánonjogi akadályja nincs annak, hogy a Julián-féle naptárt megváltoztassák, eleget óhajt tenni a modern idők követelményének és az ortodox egyház számára a Gergely pápa naptárát fogadja el. Az új naptár 1923. évi október 14-én fog életbelépni. Ezen a napon ugyanis a Lukács-féle naptár szerint 1923. évi október hó 1. napja lenne, a kongresszus határozata szerint azonban az ortodox egyház elseje helyett már október 14-ét fog irni. Ezzel a tizenhárom nappal ki fog egyenlítődni az az időkülönbség, a mely tizenhárom évszázad alatt a Julián és a Gergely féle naptárak között létrejött s ezáltal az ortodox egyház ebben az évben már a többi keresztény egyházzal egy napon fogja a karácsonyt megünnepelni, ugyszintén egynapon lesznek az összes naptári ünnepek. Az ortodox egyházban azonban, nehogy a huzvét összeessék a zsidók huzvétjával, a régi határozat szerint, a huzvétl ünnepet mindig egy héttel a zsidók huzvétja után tartják meg.

A borjuvágások korlátozása. Tekintettel arra, hogy az utóbbi időkben a szopos borjuk közfegyasztására való levágása aránytalanul nagy mértéket öltött, a földmívelésügyek és királyi uradalmak minisztere legközelebb egy olyan rendeletet fog kiadni, amely lényegesen korlátozni fogja a szopos borjuk közfegyasztására való levágását s így, az amugyis minden oldalról segítségére szoruló állattenyésztésük további hanyatlását.

A megújított Pásztortűz. Közel három évi fennállás után Erdély legértelmesebb és legélénkebb irodalmi folyóirata: a Pásztortűz forduló ponthoz ért. Reményik Sándornak a nagynevű lírikusnak kezéből a főszerkesztői tisztt Nyirő Józsefnek, a kiváló elbeszélőnek kezébe került. A változás személyi jellegén kívül nem jelent nagyobb belső átalakulást, inkább csak

Friss tea-vaj kapható a Kassay-bodegában!

régi keretek kibővülését és Erdély magyar iróinak még tömörebb egységbe fogását. A főszerkesztő-változással egyidejűleg ugyanis az irói koncentráció még teljesebb elmozdítása céljából a lap a heti megjelenéséről áttért a félhavi megjelenésre. Ezentúl a Pásztortűz előkelő formátumban, 64 oldalon, egészen új és meglepő összeállításban havonta kétszer: minden hó 8-án és 22-én fog megjelenni. A régi irógárda teljes megtartása mellett bevonultak a lap keretei közé Erdély többi magyar irói is, de velük együtt fognak szerepelni a Pásztortűz hasábjain a többi utódállamok (Cseh-Szlovákia, Jugoszlávia legjelesebb tollforgatói is, hogy a Pásztortűz az utódállamok magyar szellemi életének legrepresentatívusabb kifejezője legyen. A szeptember 8-án piacra kerülő első revü-szám egészen új és eredeti összeállításával, rendkívül nívós és változatos tartalmával, izléeses külsejével eseménye lesz az utódállamok magyarsága szellemi életének. Petelei Istvánnak a széles körben ismert nevű nagy erdélyi elbeszélőnek egy eddig kiadatlan regénye indul meg a lapban. Az Egy asszonyért! című történelmi regény, mely a XVII. század elején Erdélyben történik, Petelei kivételes irói képességének minden szépségeivel és értékével ékes. Bartalis János egy nagyszerű versciklussal szerepel. Nyíró József drámai erejű és széles távlatú elbeszélése még azoknak is meglepetést fog okozni, akik őt már régen ismerik. Benedek Elek egy ismeretlen székely népballadát közöl. Molter Károly derűs apróságokkal, Serestély Béla és Olosz Lajos versekkel szerepelnek. A rendkívül gazdag és élénk szemle-rovat figyelme kiterjed az irodalom, művészet, tudomány, színház minden fontosabb és érdekesebb eseményére. A rovatközlemények magas színvonalát Nyíró József, Kós Károly, Grandpierre Emil, Szentimrei Jenő, Imre Sándor, Járossy Dezső, Zágoni István, Budai Árpád, Kelemen Lajos, Walter Gyula nevei garantálják. A gazdag tartalmu revü első száma minden nagyobb könyvkereskedésben és hírlapárúsitásban kapható.

Megszökött az elfogott tolvaj. A vármegyei siguranca bünygyi osztálya a károsult feljelentése folytán kézre kerítette Nagy Lajos 22 éves rugonfalvi lakost, aki Nagy Mózes ugyanottani szatócstól és földmivestől 6480 leu pénzt lopott el. A pénz nem került meg, mert azt Nagy Lajos már elfogatása előtt elpazarolta. Elfogatása után ő maga is csakhamar megszökött. Ujabb kézrekerítése érdekében az eljárást folytatják.

A naptárakkal még el nem számolt gazdaköröket a Földmives Szövetség vezetősége felhívja, hogy a naptárak elszámolását végre már ejtsék meg, mert a tovább késedelmező gazdakörökkel szemben komolyabb eszközöket lesz kénytelen a vezetőség használni.

SPORT.

Football. A Hargita a múlt vasárnap Brassóban játszott a jelenleg kitűnő formában levő M. T. E.-vel.

Az M. T. E. több marosvásárhelyi játékoskal megerősödve vette fel a küzdelmet a mérkőzés az erőviszonyoknak megfelelően 1 : 1 (0 : 0) arányban végződött.

Vasárnap, 9-ikén, első bajnoki mérkőzését játsza a Hargita a brassói Colțea-val. Valamennyi bajnoki mérkőzés között a Colțea-mérkőzések a legizgalmasabbak, de egyúttal a legérdekesebbek. Papirforma szerint a Hargitának kellene győznie.

Reméljük, hogy csapatunk ezúttal meg is embereli magát a várakozásnak megfelelően igazi formáját kijátszva, fölényes győzelmet arat.

A szombat délutáni gömb- és galamblovó verseny eredményét a jövő számban közöljük.

KÖZGAZDASÁG.

A hó-hullámok elültek s ma már ősziesre fordult az idő, pár szem esőcseppet is kaptunk s nem hiába, már érzik, hogy a mint a székelymondja: r-es hónaphoz értünk. Egy kiadás eső kellene s hadd jöjjön az ősziek vetése.

S ennek itt is lenne az ideje, ha vetni lehetne. Sajnos, az idő a legkevésbé alkalmas arra, hogy elkészített talaj fogadhasse be a magot. A folyó évi sok őszi gabona észre kell, hogy térítse a gazdákat s az őszi ellen a gazdák összességének kell védekeznie. A védekezés egyszerű, csak azt a tévhitet kell az emberi elmének kilöki magából, hogy az őszi terjedését az időjárás „hordozza”. Nem biz az, hanem néhány gazda könnyelműen őszi gabonát használt vetőmagul s az abból keletkezett őszi megfertőzi az egész határt.

Az őszi ellen csávázással — gálicozással — kell védekezni. $\frac{1}{2}\%$ -os rézgalic-oldattal védekezünk az őszi ellen és pedig úgy, hogy 100 liter vízben fél kiló rézgalicot feloldunk s abban a magot jól megáztatva, megszáritjuk. A vetőmag mennyiségétől függ, hogy hány liter vízre s így mily mennyiségű rézgalicra van szükség. Legjobb, ha a csávázandó búzát sűrű kosárba öntjük s a vízbe néhányszor belemártva, megforgatjuk s azután megszáritjuk. Száritásra azért van szükség, hogy a vetésnél a mag nem ragad össze s egyenletesebben hull a megmunkált földbe.

Az egerek milliói elleni védekezést sem tudjuk eléggé ajánlani, de ez is

csak úgy vezet eredményre, ha a gazdák összessége védekezik ellenük. Szer a Földmives Szövetség titkárnál rendelhető meg, amikor a védekezés módja is közölve lesz.

A múlt keddi piacra: buza (gazos, borsós, másodrendű) 70, (maximális ár) roza 68—74, zab 36—42, árpa 65—70, törökbuza 78—80, burgonya 13—15 leuban kelt el vékánként. V-ó.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság
Odorheiu (Székelyudvarhely)

Tanuló leányokat kosztba és szállásba elfogadok. Özv. Kovács Pálné Str. Regele Carol (Orbán B.-u.) 26

Fatal tisztavérű faj kopók eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Veszek jó karban levő gyermek-ágyat. Cím a kiadóban.

Tanuló leányokat teljes ellátásra fogad Nagy Aladárné Str. Principesa Elisaveta (Bethlen-u.) 49. sz.

Egy valódi faj farkas-kutya eladó. Princip. Ileana (Eötvös-u.) 6.

Értesítés.

Értesítem a t. közönséget, hogy Cristuron-Székelykereszturon

angol és francia női divattermet

nyitottam, hol elvállalok minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árak mellett s azokat a legjobb és legszebb kivitelben készítem el.

Demeter Zsigmond,
női divat-szabó.

Hölgyek figyelmébe!

Az őszi idény beálltával tisztelettel értesítem kedves vevőimet, hogy országunk legnagyobb kalapgyárában volt alkalmam hetekig a kalap készítés minden titkát elsajátítanom. Saját kezűleg dolgozom a legmagasabb igényt is kielégítően. Atmeneti puha fűs bársony és velur kalapok állandóan raktáron. Minden régiből újat és olcsón — ez a jelszó!
Figyelmükbe ajánlom kristálytisztá előnyömdémet. Van mindenféle készmunka-anyag, ugyisintén a ma oly nélkülözhetetlen ruhahárász, matt és fényezett. Igen jó harisnyák és sok olyan apróságok, a mire egy hölgynek szüksége van. Mindenféle készmunkák elkészítését elvállaljuk.

Szíves pártfogást kér: **Binder István Utóda.**

Férfi szabó-üzlet áthelyezése.

Értesítem a nagyérdemű közönséget és igen tisztelt megrendelőimet, hogy férfiszabó-üzletemet Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 6. szám alól

áthelyeztem Piața Reg. Maria (volt Deák-tér) 12. szám alá.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem: **Papp István, szabó-mester.**

ŐSZI idényre ajánljuk az ELISMERT LEGJOBB

Fehér gyermekcipők nagy választékban.

TURUL-CIPŐT

„TURUL” CIPŐGYÁR R.-T.

Fiókraktár: **ODORHEIU,** Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) 9. szám.

Férfi, női és gyermekszandálók állandóan raktáron!

Két jobb családból való leánykát lakásra és teljes ellátásra elvállalok. Cím a kiadóhivatalban.

Hat hetes fajmalacok eladók. Érkezhetni: Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth-u.) 37. sz., emelet.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik Fritz Károly vas-és bőrkereskedésében.

Két jó karban levő gyapjufésülő gép, tépővel, teljes felszereléssel, jutányos áron eladó. Értekezni lehet: Gábor Mártonnál, Crisurul saculesc.

Állandóan raktáron tartok:

Géphajtó szijakat 40 mm-től 120 mm-ig
Gépvarrószijakat különböző szélességben

Önműködő olajozó és kenőszelencéket
Vörösréz szijcszegeceket

Patent szijcsavarokat
Klingeritet

Azbesztlemezt 2 mm. 5 mm-ig.
Azbesztzsinórt 12 mm-től 20 mm-ig

Zsirozott azbesztzsinórt 20 mm-es
Patent olajozó-kannákat

Gummilemezt 2 mm-től 3 mm-ig
Gummitömlőket 10, 12, 15, 20, 25 mm.

Csővágó gépeket 1 zolltól 3 zollig
Csőfogókat 1 zolltól 3 zollig

Reszelőket minden fazonban és méretben

Francia kulcsokat minden nagyságban
Vizmérleget

Csavarmentszőket
Menetvágó furókat

Benzines forrasztó lámpákat
Párhuzamos satukat

Óras satukat, Steyer satukat
Kovácsüllőket

Kézi sikkattyukat
Gépsikkattyukat

Villáskulcsokat kovácsolva, minden méretben

Állítható villáskulcsokat
Ideál furógépeket

Furófejeket különböző nagyságban
Tábori fuvó

Bicikli felszereléseket
Karikahajós verrógépek és alkatrészek

Villany és esengő felszereléseket
Pult mérlegeket 2 kg.—20 kg-ig

Súlyokat (új minta)
1 drb 500 kgr hordképességű mérleget, cserefa

Körfűrészeket 15 cm-től 60 cm-ig
Mindenféle épületvasalást

Vadásztöltényeket
Új gabonaszákákat

Solingeni késeket és ollókat
Gépolajat, cilindrolajat, motorolajat

Gépszirt
Mellfurógépeket

Méretlemezeket
Horgonyozott lemezeket

Fekete lemezeket
Rudvasakat

Ekovasakat szakekékhez
Kötélárukat

Kaszákat minden méretben és minőségben

Lemeztűzhelyeket
Takaréktűzhelyeket

Hajótűzhelyeket
Oszlopkályhákat

Székértengelyeket
Kátránylemezeket

Karbolineumot
Ecseteket, meszelőket

Széküléseket
Labdákat

Szegeket
Viharlámpákat

Kárbidlámpákat
Láncárukat

4 drb vulkanizált autógummi 2 drb 880+120, 2 drb 815+105

Festékeket, firniszt
Football-labdákat, gummikát és pumpákat

Szalagmérőket
Zománcedényeket

Mauthner-féle veteménymagvakat
Passirozó szitákat

Kefeárukat
Ugorka-sarvalókat

Fejszéket
Fűszerárut és Kandia-cukorkákat

Ablaküvegezés!

Bacsics József

Prevalia de Coloniale si Ferarie
Vas- és fűszerkereskedése

ODORHEIU—SZÉKELYUDVARHELY
Piața Reg. Maria (Batthyány-tér) 5.